

SOPIMUS ALUEELLISEN SOSIAALIPÄIVYSTYKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ 1.1.2019 alkaen

Enontekiön, Kolarin, Kittilän, Muonion ja Pellon kunnat sopivat alueellisen sosiaalipäivystyksen järjestämisestä seuraavaa:

Sopimuksen tarkoitus ja toiminta-alue

Tämä sopimus perustuu kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:n mukaiseen yhteistoimintaan ja palvelujen ostoon. Tässä sopimuksessa sovitaan kuntalain 54 §:n mukaisesta kuntien välisestä yhteistoiminnasta. Kuntalain 54 §:n mukaan kunnat voivat sopia, että kunnalle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, annetaan virkavastuulla toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.

Sosiaalihuoltolain 12. pykälän (1301/2014) mukaan:

Jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu. Muussa kuin kiireellisessä tapauksessa henkilöllä on oikeus saada riittävät sosiaalihuollon palvelut kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitetulta kotikunnaltaan tai siltä kuntayhtymältä, johon kotikunta kuuluu, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Sosiaalihuollon järjestämisen henkilöllisestä soveltamisalasta säädetään 57 §:ssä. Toimeentulotuen myöntämisestä säädetään erikseen toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997).

Samoin sosiaalihuoltolaissa säädetään sosiaalipäivystyksestä:

29 § (29.12.2016/1517) Sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi kaiken ikäisille. Päivystys on toteutettava siten, että palveluun voi saada yhteyden ympäri vuorokauden ja kiireelliset sosiaalipalvelut voidaan antaa siten kuin tässä tai muussa laissa säädetään. Päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta palvelun laatu ja asiakasturvallisuus toteutuvat. Sosiaalipäivystystä toteutettaessa on toimittava yhteistyössä ensihoitopalvelun, terveydenhuollon päivystyksen, pelastustoimen, poliisin, hätäkeskuksen ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa.

Tämä sopimus koskee pääsääntöisesti sosiaalityön akuuttipalvelujen järjestämistä kuten lastensuojeluasioita, perhetilanteita, nuoria, kriisi- ja perheväkivaltatilanteita. Päivystyksenä hoidetaan vain kiireelliset asiat ja yksilöllisessä tai yhteisöllisessä hätätilanteessa olevat. Päivystävä sosiaalityöntekijä raportoi tapahtumat seuraavana arki-aamuna asiakkaan kotikunnan sosiaalityöntekijälle.

Jokainen kunta huolehtii virka-aikaisen (maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.00) päivystyksen toimivuudesta omassa kunnassaan siten, että virka-aikaista työtä ei vyöry virka-ajan ulkopuoliseen sosiaalipäivystykseen.

Sosiaalipäivystyksen järjestämistä varten sopimuskuntien virassa olevat sosiaalityöntekijät (jatkossa tässä sopimuksessa käytetään nimitystä sosiaalipäivystäjät), muodostavat päivystysrenkaan. Sosiaalipäivystäjältä

vaaditaan lain sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) 7 §:n mukainen kelpoisuus (sosiaalityöntekijä).

Sosiaalipäivystyksen toiminta-alue on sama kuin päivystysrenkaassa mukana olevien kuntien. Sopijakunnat valtuuttavat sosiaalipalveluista vastaavan toimielimensä päätöksellä varallaolojärjestelmässä mukana olevat sosiaalityöntekijät tai vastaavat käyttämään viranhaltijalle uskottua toimivaltaa kaikkien sopimuskuntien alueella kiireellisissä sosiaalityön palveluja vaativissa tehtävissä, mm. tekemään kiireelliset sijoitukset. Sosiaalipäivystäjä toimii julkisen vallan käyttämistä edellyttäviä tehtäviä suorittaessaan virkavastuulla sen kunnan alaisuudessa, jonka alueella lastensuojelutoimenpide tehdään. Kunkin sopijakunnan sosiaali- ja terveyslautakunta tai siitä vastaava toimielin tekee päätöksen päätösvallan delegoinnista lastensuojelulain (417/2007) 38 §:n osalta sosiaalipäivystäjille (kiireellinen sijoitus).

Toimintaperiaatteet

Työtehtävät päivystäjälle välittyvät Rovaniemen kaupungin sosiaalipäivystyksen etupäivystyksen tai hätäkeskuksen kautta. Sosiaalipäivystäjälle ilmoitetaan tilannekuvaus ja asiakkaan yhteystiedot. Päivystäjän puhelinnumeroa ei anneta julkisuuteen eikä yksittäisille asiakkaille.

Päivystysvuorot jaetaan suhteessa kuntien 31.12.2018 mukaisen asukasluvun mukaan.

Sosiaalipäivystys toteutetaan vapaamuotoisena varallaolona virka-ajan ulkopuolella. Päivystysaika on yksi viikko, ellei yhteistyössä ole toisin sovittu. Päivystys alkaa maanantaina klo 16.00 ja päättyy seuraavana maanantaina klo 8.00, ellei yhteistyössä ole toisin sovittu.

Kerrallaan yksi virkasuhteinen sosiaalityöntekijä tai vastaavan pätevyyden omaava on päivystäjänä. Hänen tulee olla jatkuvasti tavoitettavissa puhelimella. Päivystäjällä on oltava lain sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) 7 §:n mukainen kelpoisuus (sosiaalityöntekijä) tai hänellä (mikäli kyseessä tilapäinen viranhoito laki 817/2015 12 § 4. mom.mukaisessa tilanteessa) on oltava käytettävissään kyseisen viranhaltijan (7 §) työapu.

Päivystäjän tulee ryhtyä tehtävän edellyttämiin toimenpiteisiin viimeistään puolen tunnin kuluttua päivystysilmoituksesta.

Päivystäjä voi harkintansa mukaan pyytää konsultaatio- tai työpariapua asiakkaan kotikunnan toimen- tai viranhaltijalta.

Kotikäynnit tehdään pääsääntöisesti työparin kanssa. Työparina voi olla poliisi tai muu kyseisen kunnan toimen- tai viranhaltija.

Henkilöstön toimintavarustus

Päivystyspalvelujen järjestämistä varten kullakin sopimuskunnalla tulee olla ammattitaitoinen ja toimivaltainen henkilöstö. Jokainen kunta sitoutuu hankkimaan päivystäjän käyttöön puhelimen. Lisäksi päivystäjällä tulee olla Virve-puhelin käytössään. Oma autoa ei käytetä asiakaskuljetuksissa.

Salassapito, tietojen anto ja asiakirjahallinto

Sopimuskuntien henkilöstö sitoutuu noudattamaan laissa säädettyä salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta sosiaalipäivystyspalveluissa. Sosiaalipäivystäjien oikeus käsitellä asiakastietoja perustuu virkatehtäviin ja sosiaalihuollon asiakkaasta annettuun lakiin (812/2000). Sosiaalipäivystäjillä ei ole oikeutta päästä toisten kuntien asiakastietojärjestelmiin.

Päivystävä sosiaalityöntekijä suorittaa päivystysaikana asiakastietojen kirjaamisen ja tekee tarvittavat kiireelliset päätökset. Päivystävän sosiaalityöntekijän tulee toimittaa tekemänsä päivystystehtävää koskevat kirjaukset/asiapaperit sille kunnalle, jonka asiakkaasta on ollut kyse, viimeistään ensimmäisenä päivystysvuoron jälkeisenä arkipäivänä. Asiakstapahtuman kirjaus tapahtuu kuntien yhteisesti sopimalla riittävän tietoturvallisuuden takaamalla tavalla.

Sopijakunnat vastaavat omien asiakkaidensa osalta päivystystoiminnassa syntyneiden asiakirjojen säilyttämisestä.

Vastuu asiakkaalle järjestettävistä palveluista siirtyy asiakkaan kotikunnalle viimeistään tehtyä toimenpidettä seuraavana arkipäivänä. Kukin sopijakunta vastaa siitä, että kotikunnan toimivaltainen viranhaltija ottaa hoidettavakseen sosiaalipäivystyksestä siirtyvän työtehtävän viipymättä. Muutoksenhaku sosiaalipäivystäjän päätöksestä saatetaan sen kunnan toimielimen käsiteltäväksi, jonka alueella päätöstä edellyttävä lastensuojelutoimenpide on suoritettu.

Kukin sopijakunta on omien asiakkaidensa osalta henkilötietolain tarkoittama rekisterinpitäjä.

Maksut ja korvaukset

Vapaamuotoinen varallaolo ja päivystysaikana tehty työ korvataan sosiaalipäivystäjille kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan. Varallaolokorvaus on 30 % kokonaispalkan mukaisesta tuntipalkasta. Korvaukset maksetaan pääsääntöisesti rahana. Korvaus voidaan suorittaa työntekijän toivomuksesta mahdollisuuksien mukaan myös antamalla vastaava vapaa-aika. Varallaolokorvauksen maksaa päivystysvuorossa oleva sopijakunta omalle sosiaalipäivystystä hoitavalle viranhaltijalle. Matka-aika sosiaalipäivystäjän lähtöpaikasta asiakkaan luo ja takaisin päivystäjän kotiin (tai vast.) lasketaan aktiiviyöajaksi.

Päivystäjälle ja hänen mahdolliselle työparilleen päivystysaikana tehdystä aktiiviyöajasta maksettavat korvaukset maksaa oma kunta. Lisäksi maksetaan 80 € vuorokaudelta tehtäväkohtaisena lisänä toteutuneiden varallaolokorvausten mukaan. Arkivarallaolo sisältää neljä vuorokautta ja viikonloppu sisältää kolme vuorokautta. Korvauksen maksaminen ei edellytä aktiiviyötä. Puhelimessa tapahtuvan aktiiviyöajan korvausminimi on puoli tuntia.

Mikäli edellä mainitut aktiiviyöajan kustannukset ovat aiheutuneet toisen kunnan asukkaalle annetuista päivystyspalveluista, peritään nämä kulut asiakkaan kotikunnalta erillisellä laskulla mukaan lukien matkakulut. Jos

palvelun tarvitsija ei ole minkään sopimuskunnan asukas, laskutetaan sitä kuntaa, jonka alueella hän on oleskellut palvelun tarpeen tultua esille. Hallinnollista vyörytystä ei tehdä, vaan laskutetaan todelliset henkilöstömenot.

Tässä sopimuksessa mainitut korvaukset maksetaan sosiaalipäivystyksen osalta myös päivystysrenkaassa mukana olevalle johtavassa tai itsenäisessä asemassa oleville viranhaltijoille.

Ohjaus, valvonta ja kehittäminen

Toiminnan ohjauksesta, valvonnasta ja kehittämisestä vastaa Tunturi-Lapin kuntien sosiaalitoimistojen sosiaalipäivystyksen työryhmä, johon kuuluu sosiaalityöntekijä tai vastaava kustakin päivystysrenkaassa mukana olevasta kunnasta.

Raportointi

Sosiaalipäivystyksen yhteistyöryhmä raportoi toiminnastaan vähintään kerran vuodessa toiminnasta vastaavalle kunnan toimielimelle.

Sopimuksen siirtäminen ja laajentaminen

Sopimuksesta aiheutuvia velvollisuuksia ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman sopimuskuntien suostumusta. Uusien sopimuskuntien ottamisesta päivystystoiminnan piiriin päätetään sopimuskuntien kesken yksimielisesti. Uuden sopimuskunnan hyväksymisen jälkeen tehdään tämän sopimuksen korvaava uusi sopimus.

Sopijakuntien vastuut

Jokainen sopijakunta huolehtii omalta osaltaan muille sopijakunnille ja niiden sosiaalipäivystäjille tiedot päivystykseen osallistuvien osalta sekä muut päivystyksen kannalta olennaiset kunnan palvelujärjestelmätiedot ja ohjeistukset.

Jokainen sopijakunta osoittaa sijoitettaville henkilöille sijoituspaikan.

Asiakkaalle tai kolmannelle osapuolelle aiheutuneesta vahingosta työnantajavastuussa on se kunta, jonka lukuun tämän sopimuksen perusteella on toimittu.

Viranhaltijoiden vakuutuksista vastaa kunkin oma työnantaja.

Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus on voimassa 1.1.2019 lukien toistaiseksi. Irtsanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopijakuntien välisissä neuvotteluissa. Jos neuvottelumenettelyllä ei pystytä ratkaisemaan erimielisyyksiä, sopimuksen tulkinnasta aiheutuvat

erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Rovaniemen hallinto-oikeudessa.

Sopimuskappaleet ja allekirjoitus

Tätä sopimusta on laadittu viisi samansisältöistä kappaletta, yksi kullekin sopimuskunnalle.

Enontekiöllä ___/___ 201__

Kolarissa ___/___ 201__

Enontekiön kunta

Kolarin kunta

Muoniossa ___/___ 201__

Pellossa ___/___ 201__

Muonion kunta

Pellon kunta

Kittilässä ___/___ 201__

Kittilän kunta